

**ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З МЕТАПРЕДМЕТНИМ
РІВНЕМ ІНТЕГРАЦІЇ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНОЇ
ВІЗУАЛІЗАЦІЇ**

Чорноус О.В.

Інституту педагогіки НАПН України

E-mail: chornousok@gmail.com

Технологічний підхід у освіти сьогодні активно розробляється, йому присвятили свої роботи В. П. Беспалько, С. П. Бондар, І. М. Дичківська, Н. З. Дудник, М. В. Кларин, О. І. Пометун, О. Л. Протас, Г. К. Селевко, С. О. Сисоєва, М. М. Чепіль, А. В. Уман та інші вчені. До сучасних метапредметних педагогічних технологій можна віднести: технологію модульного навчання, технологію інтерактивного навчання, проблемно-пошукові технології, проектну технологію та комунікативні технології з використанням сучасних мультимедійних візуалізацій.

Метапредметний рівень інтеграції у педагогічних технологіях передбачає способи роботи з мисленням, комунікацією, дією, розумінням і рефлексією учнів. Використання метапредметних технологій у викладанні традиційних навчальних предметів дозволяє вчителю демонструвати учням процеси становлення наукових і практичних знань, переорганізовувати навчальні курси, включаючи в них сучасні питання, завдання і проблеми, значимі для молоді.

Організація вчителем навчання з використанням метапредметних технологій профільного навчання повинна здійснюватись з урахуванням дидактичних особливостей цих технологій, які мають бути засновані на діалозі, творчій співпраці з використанням проектних та дослідницьких методів, з включенням мультимедійних засобів навчання.

Учитель має пам'ятати, що значну роль у підвищенні ефективності метапредметних освітніх технологій відіграють

Підготовка майбутніх учителів до реалізації інтегрованого підходу в освітній галузі

мультимедійні засоби навчання. Враховуючи існуючі підходи до розкриття змісту поняття мультимедіа під мультимедіа розуміють таке дидактичне полісередовище, в якому подається навчальна інформація в естетично оформленому інтерактивному вигляді з інтеграцією звукової і візуальної модульностей, що позитивно впливає на ефективний перебіг перцептивно-мнемічних процесів і сприяє формуванню та розвитку компетентностей особистості [1; 2; 3; 4]. Основною дидактичною одиницею мультимедіа-візуалізації навчальної інформації є візуально-звуковий образ, або мультимедіа-ілюстрація. Візуально-звуковий образ розглядається у декількох контекстах. З технічної точки зору — це власне оцифровані дані про об'єкт вивчення на електронному носії, які відтворюються на екрані монітора чи демонстраційному екрані у вигляді образів об'єктів вивчення. З психолого-педагогічної точки зору — це чуттєва форма подання навчального змісту, опосередкована через екран презентація суб'єктивного відображення об'єктивної реальності. У цьому контексті основна задача створення візуально-звукового образу заключається у наданні допомоги учню під час процесу сприйняття і мисленого створення у власній свідомості наочного психічного образу явища чи то процесу, які вивчаються.

Мультимедіа-візуалізація сприяє реалізації дидактичного потенціалу метапредметних технологій. Перш за все, вона забезпечує дотримання принципу наочності на якісно новому рівні завдяки єдності понятійного і чуттєвого, логічного і емоційного, конкретного і абстрактного під час навчання. Власне мультимедіа-наочність — це змодельована з навчальною метою інтерактивна композиція із мультимедіа-образів та гіпертексту. Основними її властивостями є: гнучкість, адаптивність до користувача, інтерактивність, когнітивність, інсценоване подання інформації, синтезоване середовище тощо.

Навчальна мультимедіа-презентація — це цифрове представлення навчального матеріалу, в якому зміст навчальної інформації подається у вигляді слайдів в інтерактивній мультимедіа-формі, які об'єднані певною темою і єдиним дизайном; темпом демонстрації яких керує педагог, супроводжуючи відеослайди коментарями, поясненнями тощо.

Підготовка майбутніх учителів до реалізації інтегрованого підходу в освітній галузі

Навчальний матеріал в мультимедіа-презентації подається в формі мультимедіа-представлення, яке розраховане на інтелектуальне й емоційне сприйняття.

Застосування мультимедійних засобів навчання дозволяють підвищити ефективність як діяльності педагога, так і самих учнів за рахунок цілого ряду факторів: процес навчання охоплює всіх учнів, їх поведінка при цьому контролюється педагогом і однокласниками; гра не викликає стресової реакції. Застосування учителями мультимедійних засобів навчання сприяє розвитку в учнів елементів творчості і самоаналізу, включає додаткові резерви особистості, підвищує мотивацію учнів до успішної діяльності, що підвищує ефективність метапредметних педагогічних технологій.

Література

1. Дидактичні основи створення аудіовізуальних електронних засобів для середньої загальноосвітньої школи: монографія / Волинський В. П., Черноус О. В., Якушина Т. В., Красовський О. С. – К.: Педагогічна думка, 2013. – 320 с.
2. *Заболотний В. Ф.* Впровадження мультимедіа під час вивчення методики навчання фізики / В.Ф. Заболотний // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2006. – Вип. 43. – С. 392–399.
3. *Колесина К. Ю.* Метапредметная проектная деятельность в системе метапроектного обучения // Колесина К. Ю., Мирошниченко А. В. – [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www:rpj.sfedu.ru/index.php/rpj/article/viewFile/20/16>. – Загол. з екрану. – Мова рос.
4. *Трубачева С. Е.* Метапредметна діяльність старшокласників в умовах профільного навчання /С. Е. Трубачева, О. В. Черноус // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – 2016. – Випуск 1 (38). – С. 298–302.